

KOIVISTON viesti

Nro 3 Maaliskuu 2007

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

KAIVAUKSILLA LOKSAHTELEVAT HISTORIAN PALASET KOHDALLEEN.

Hannu Takala on julkaissut kirjan Karjalan argeologisista kaivauksista.

Uusi kirja ei ole tieteellinen teos, vaan se on suunnattu Karjalasta kiinnostuneelle suurelle yleisölle. Sen perustaa ovat Takalan hyvin realistiset havainnot esihistoriasta, historiasta, luonnosta ja nykytilasta. Kirjan välityksellä lukija pääsee tutustumaan tavaliselta matkailijalta piiloon ja tuntemattomaksi jäävään Venäjään ja Karjalaan etenkin Kannaksen alueella.

ÖLJYSATAMAN TOIMINTA VILKASTUU ENTISESTÄÄN.

Aihetta pelkoihin isosta öljyonnettomuudesta riittää, sillä Primorsk on nykyisin Venäjän suurin öljysatama. Sen ansiosta öljykuljetukset ovat viisinkertaistuneet Suomenlahdella tämän vuosituhannen aikana. Viime vuonna sataman kapasiteetti oli 74 miljoonaa tonnia.

Kesän matkat Koivistolle

Nyt kannattaa varata kalenteriin ajat kesän matkoja varten. Seniorit seilaavat kesäristeilylle m/s Kristiina Brahella. Aulis Soukka johtaa matkan Viipuriin, Koivistolle ja Koiviston saariin.

JAALAMIEHET JA MESSITYTÖT VIIHDYTTIVÄT TALVIPÄIVILLÄ.

Suomen Koivisto-Seura ry:n vuosikokous ja talvipäivät kokosivat koivistolaiset Porvooseen. Hyvässä yhteisymmärryksessä pidetty kokous, turkulaisten tuliaisohjelma ja Ravintola Iiriksen maittava juhlaruoka takasivat kokoontumiselle leppoisan ja iloisen tunnelman.

Kokouksen aluksi seuran pitkäaikainen sihteeri Paula Hovi kutsuttiin seuran kunniajäseneksi. Jarmo Ratian kukittama Hovi säteili kiitospuheessaan, ja lupasi jatkaa toimintaa viime kesänä aloitellussa senioritoimikunnassa. Rainer Tuuli puheen johti kokouksessa Jorma Simolan avustamana.

Taloudeltaan vakaan seuran talouden pito ja talousarvio hyväksyttiin. Toiminnan todettiin olleen monipuolista ja perinteitä noudattavaa. Tärkeimpänä yksittäisenä tapahtumana ovat vuosittaiset Koivisto-juhlat. Tulevan kauden toimintasuunnitelman uusi kohta, jossa luvataan luoda yhteyksiä nykyisen Koiviston hallinnon ja asukkaiden kanssa herätti myönteistä keskustelua.

Yhteyksiä nyky Koivistoon edistetään

Yhteyksien pitoa ja nykypäivän Koiviston ymmärtämistä helpottamaan hyväksyttiin myös toimittaja Anders Mårdin kutsuminen lehtemme Koiviston kirjeenvaihtajaksi. Suunnitelmissa on, että hän raportoi lehtemme kerran kuussa, pois lukien kesäkuukaudet, jolloin Koiviston Juhlien uutisointi painottaa lehden sisältöä. Anders Mårdin ajatuksia Koiviston kirjeenvaihtajan tehtävästä:

Minua kiinnostaisi kirjoittaa tämän päivän Koivistosta. Minkälainen kaupunki nyt on, mitä sieltä löytyy muuta kuin öljysatama. Mitä tapahtuu taloudessa, kulttuurissa jne. Mitkä ovat kaupungin suunnitelmat ja ongelmat.

Minkälaisia ihmisiä siellä elää, ketkä ovat kaupungin tärkeimmät ihmiset, minkälainen on arki, työelämä, miten öljysatama on vaikuttanut, minkälaisia mahdollisuuksia nuorilla on siellä, miten ihmiset suhtautuvat kaupungin historiaan, suomalaisiin jne. Miten venäläiset, pietarilaiset käyttävät kaupungin ja sen ympäristöä? Mitä suomalainen turisti voi nähdä ja kokea kaupungissa?

Tuula Raukola hallitukseen

Koivisto-Seuran hallitus pysyi pääosin entisenlaisena. Puheenjohtajat saivat varauksettoman kannatuksen jatkaa tehtävissään. Karhulan Jorma Simola jätti hallituspaikkansa oman seuransa TuulaRaukolalle. Yhdeksi varajäsenistä valittiin Risto Kaukiainen. Värikkäitä puheenvuoroja sen paremmin kuin värikkäitä äänestyslippuja ei tämänvuoden vuosikokouksessa tarvittu.

Haikeita kyyneliä ja naurun pyrskehdyksiä

Värikästä sen sijaan oli Turun ja Tympäristön koivistolaisten ohjelma. Lieneekö siinä yhdistynyt luontevalla ja mukavalla tavalla kaksi asiaa: meren läheisyys ja karjalainen luonteenpiirre. Eero Ahtikarin johtamana Jaalamiesten merihenkiset laulut ja haitarisäestys veivät kevättalviset tunnelmat mukavasti merelle. Koiviston rannoille päästyä ei kyynelittä tälläkään kertaa sel-

vitty. Naurussa sen sijaan oli pitelemistä, kun draaman keinoin yhdistettiin tietotekniikka ja unien näkeminen. Kyllä taitaisi jäädä televisio kakkoseksi, jos pääsisi kumppanin

unia
töjen
lut

videoimaan.
Messity-

viekottelevat lau-
ja runot toivat pil-

kettä niin talvijuhlaan
kuin koko Turun koivistolaisten toimintaan.
Romantiikkaa ja flirttailua ei puuttunut punaisten ruusujen sataessa ja koristaessa yleisön rintapielet. Vahvasti tuntui siltä, että Turun suunnalla koivistolaiset ovat osanneet pitää toiminnassaan mukana ilon ja laulun, miksei kyyneleet ja naurunkin.

Kesällä Munkkiniemeen, vuonna 2009 Piikkiöön

Koivistolaisten tapaamiset jatkuvat. Helsingin koivistolaiset valmistautuvat kesän koitokseen, Koivisto-juhlien järjestämiseen Munkkiniemen koululla. Liikenneyhteydet ja majoitusmahdollisuudet ovat kunnossa. Ohjelmaa valmistellaan. Tuottojen saamista Helsingin kustannustasolla vähän arvellaan ja talkoolaisten mukaansaamista toivotaan. Järjestelytaloissa on mukava olla mukana, ja ainakin aikaisemmissa juhlissa on muiden seurojen

väkeä ollut mukana auttamassa, miksei siis Helsingissäkin.

2008 on vuorossa Porvoo. Toive on, että Porvoon kirkko olisi juhlaikunnon, vaikka tilanne näyttääkin nyt huonolta.

Vuoden 2009 juhlapaikka on myös selvinnyt. Piikkiö on ollut monen koivistolaisen evakkomatkan pysäkki ja joillekin myös päätepysäkki. Turun alueen koivistolaiset aloittelevat valmisteluja pikkujuhlaa, ja ainakin talvijuhlan ohjelmasta päätellen hauskaa on luvassa jatkossakin.

Hyvää ruokaa ja haastelua

Porvoon ravintola Iiris on vakiintunut talvipäivien viettoapaikka, eikä suotta. Ravintolakoulun väki oli laittanut noutopöydät notkumaan. Nuoret, hymyilevät tarjoilijat piristivät kevään tavoin puheensorinan täyttämää tunnelmaa. Porvoossa päätettiin tärkeistä asioista, nautittiin ohjelmasta ja tarjoiluista, mutta parasta kuitenkin taisi olla toistemme tapaaminen.

Riikka Salokannel

Pulikoita sängyssä

Kurkisukuisen perheen Sirkka-Liisa-äidillä oli vuonna 2006 murtunut yksi jalkapöydän luu, jalkaterä oli kipeä ja turvonnut. Sairaalassa jalkaterä oli pantu kipsiin ja kehoitettu pitämään sitä koholla. Kotona Sirkka-Liisan mieleen nousi varhemmin lääkäriltä saamansa neuvo ja hän sanoi miehelleen: "Kinnunen sanoi aikoinaan, että kohotuksen saa parhaiten järjeste-

tyksi panemalla jalkojen alle puupulikat. Aviomies haki vintistä kaksi 6 cm:paksuista ja puolen metrin mittaista pulikkaa ja pani ne sen kummemmitta puheitta sängyn jalkopäähän patjan alle.

Seuraavana aamuna hän kysyi, oliko pulikkaterapia auttanut. "Voi ei", sanoi vaimo, yösängyn jalkopäällä olivat jortkin vieterit poksahtaneet esiin patjasta ja ne muo-

dostivat jalkojen oikaisua estävän hankalan vallin. Koukistuneessa asennossa molempia jalkoja jomotti ja yöuni jäi vähäiseksi. Patja on ensin korjattava. Katsotaan sitten, onko pulikoissa taikaa."

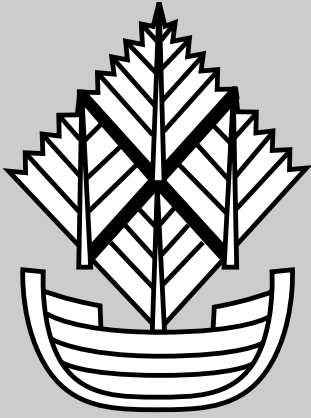
Aviomies ryhtyi heti toimiin patjan korjaamiseksi ja aloitti nostamalla pulikat pois tieltä. Pulikat nähdessään vaimo hämmästytti: "Mitä ihmeitä nuo ovat? Ja miten ihmeessä ne ovat joutuneet minun sänkyyni!?"

"Nämähän ovat ne jalanko-

hotuspulikat, joita eilen pyysit. Kun ne ovat kovia ja kulmikkaita panin ne patjan alle, missä ne antavat jaloillesi pehmeän kohotuksen. Eihän tällaisia voi paljaaltaan panna jalkojen alle" selitti hämmentynyt aviomies.

"Ei tosiaankaan minun jalkojeni lähellekään. Tarkoitus oli panna ne sängyn jalkojen alle. Jalkopäähän, niin että koko sänky kallistuu!" selitti vaimo. Sitten molemmat nauroivat makeasti.

Sirkka-Liisa ja Pekka Nuorteva

Rakas äitini, sukumme vanhin

Hilma HEINO

o.s. Heino

s. 28.6.1909 Koiviston Alvatissa
k. 13.2.2007 Tampereella

*Äiti on kielen kaunein sana
äiti on parhain lohduttaja.
Silloin kun maailma syrjii lasta
äiti ei lakkaa rakastamasta.
Äiti on taivaan kirkkain tähti
silloinkin vielä kun täksi lähti.*

Rakkaudella muistaen ja kaivaten
Pirkko

Kanssani kaipaamaan jäivät
Pauli ja Raija-Liisa
Helena, Jorma ja Tommi
Felix-veli perheineen
Muut sukulaiset ja ystävät.

*Karjalan kunnailta alkanut tie
on kuljettu vanhuuden iltaan.
Nyt päättynyt on elon tie;
valkein siivin enkelit hellästi kantain
sinut taivaan kotiin vie.*

Äidin toivomuksesta siunaus toimitettu läheisten läsnäollessa.
Lämmin kiitos osanotosta suruumme.

Rakas puoliso, isä ja vaari

Seppo Ilmari TERÄVÄINEN

s. 18.12.1928 Koivisto
k. 25.2.2007 Mäntsälä

*Kotiin valkeaan uuteen
viimeinen matka vie,
lempeään hiljaisuuteen
päätyi kulkijan tie.*

Rakkaudella muistaen ja syvästi kaivaten
Kirsi

*Soita tuuli, kerro ikävämme,
uni kaunis anna isällemme.*

Isää ja vaaria muistaen ja kaikesta kiittäen
Reijo perheineen
Riitta
Petteri
Sirkku ja Ari
sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 16.3.2007 Mäntsälän kirkossa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Hartaast'

Lihavat ja laihat lampaat

Hyvinvointivaltioilla näyttää olevan yhteinen ongelma. Niiden väestö on kliinisesti sekä sosiaalisesti ajatellen ylipainoista ja siitä johtuen masentunutta ja muidenkin sairauksien rasittamaa. Omakin kansamme ja siinä osana karjalaiset olemme nostaneet elintasomme sellaiseksi, että joka toinen on jo ylipainonsa kanssa painiskelemissa. Yritämme tietysti puolustella itseämme niin kauan kuin se on mahdollista: on niin vähän vanhempana ilon aiheita, että pitää saada hyvää ruokaa. Liikuntaa ei voi harrastaa, kun on niin liukasta tai sataa tai on muuta kiirettä.

Ylipainomme on tietysti yksityisasiä. Emme saa pilkata toisiamme, koska toisilla saattaa olla joku lihavuutta ylläpitävä geeniperimä tai sairaus. Emme muutenkaan saa pilkata toisiamme, sillä lihavuus ja masennus ovat kumppaneita. Jos masentunutta pilkkaa, siitä voi olla julmia seuraamuksia. Etenkin koulukiusaaminen saattaa johtaa elinikäiseen itsetunnon vajeeseen. Ylipainoinen tarvitsee ystävien kannustusta ja innostusta liikuntaan sekä iloisia illanviettoja terveellisen ruuan kanssa.

Ei niin, ettei jokainen yrittäisi aloittaa laihdutusohjelmaa. Aikakausilehtemme syöttävät viikoittain meille ohjeita ja ravintolisiä, joiden pitäisi korvata yhtä tai kahta ateriaa päivässä. Itsekin olen kerännyt pahlavilaatikkolaisen ohjeita, joita olen yrittänyt aloittaa, mutta olen väsynyt ennen pitkää. Ei niinkään ulkonäön, kuin jalkakipujen vuoksi. Olen jopa rukoillut Taivaan Isältä voimaa toteuttaa jotain alkamaani ohjelmaa. Ryhmässä voisi onnistua paremmin.

Ankarimmin Raamatussa puhutaan lihavuudesta Hesekielin kirjassa. Profeetta nuhtelee kansanjohtajia, koska he kohtelevat huonosti kansaa ja asettuvat sen yläpuolelle, polkevat sen laidunmaat ja syövät itse suihinsa kaiken syötävän. Kansaa laihtuu ja kuolee nälkään. Profeetta tarkoittaa tietysti hengellisiä ja henkisiä eväitä, mutta kuten historia osoittaa, yleensä samat henkilöt edustavat sekä maallista että hengellistä valtaa. Pieni otos profeetan tarkoituksesta kertoo tarkemmin, mistä on kysymys: "Voi Israelin paimenia, jotka ovat itseänsä kainneet. Eikö paimenten ole kaittava lampaista? Te olette syö-

neet rasvat, pukeneet päällemme villat, teurastaneet lihavat, mutta ette ole kainneet laumaa. Ette ole vahvistaneet heikkoja, ette ole parantaneet sairaita, sitoneet haavoittuneita, tuoneet takaisin eksyneitä, etsineet kadonneita, vaan te olette vallinneet niitä tylysti ja väkivaltaisesti..." (Hes. 34:2-4) - Jumala ei voinut enää katsoa tuota, vaan lupasi lähettää kansalleen oikean paimenen, joka tekee kaiken sen hyvän mitä kansan johtajat ovat laiminlyöneet. Jumala lupaa myös antaa ihmisille kivisydämen sijalle lihasydämen, joka tuntee oikeudenmukaisuuden ja sykkii rakkautta heikoille ja väsyneille, nälkiintyneille lampaille. Aivan ilmeisesti profeetta ennustaa Jeesuksen tulosta.

Meidänkin aikamme kaipaa tasausta ihmisten välille. Juopa hyvin toimeentulevien, ylpeiden ja menestyvien lampaitten ja köyhyysrajan alapuolella olevien, syrjäytyneiden ja juuri ja juuri elämässä roikkuvien lampaitten kesken on liian suuri. Vain Jeesus voi auttaa sokeita näkemään totuuden itsestään. Vain Jeesus voi nostaa ylös heikot ja uupuneet lampaat. Rukoilemme nyt paaston aikana ja pääsiäisaikaa odotellessa herätystä kansallemme ja teemme itsekin parannusta ei vaan ylipainomme pudottamiseksi vaan ylpeytemme lannistamiseksi ja heikkojen auttamiseksi elämisen arvoiseen elämään.

Valma Luukka

Rakkaamme

Paavo Kaarlo Mikael PÖNNI

s. 5.5.1922 Koivisto
k. 21.1.2007 Raisio

Jeesus sanoi: Minä olen ylösnousemus ja elämä;
joka uskoo minuun se elää vaikka olisi kuollut.
Joh 11:25

Jälleennäkemisen uskossa

Liisa
Mikko, Ritva ja Sami
Johanna, Jeff ja Daphne
Pekka, Fe, Tarmo ja Pete
Tomi
Anne ja Ville
Anne, Niilo, Kalle ja Antti
Risto-Pekka ja Satu
Ulla, Rauno, Mikko, Jaakko ja Maria
Tiin, Raimo ja Enni

*Kaikk' on niin hiljaa mun ympärilläin,
Kaikk' on niin hellää ja hyvää.
Kukat suuret aukeevat mun sydämessään
ja tuoksuvat rauhaa syvää. (Eino Leino)*

Siunaus toimitettu.
Lämmin kiitos osanotosta suruumme.

Rakas äiti ja mummo

Eeva LEHTO

o.s. Virkki

s. 1.7.1921 Koivisto
k. 13.2.2007 Helsinki

Kaipauksella ja kiitollisuudella muistavat

Tapio ja Tuula
Antti ja Terhi
Anna ja Markus
Juha-Matti ja Nicola
sukulaiset ja tuttavat

*Pois kutsui herra jo uupuneen,
tien pitkän kulkea antoi.
Ajan katsoi Herra jo täyttyneen,
ikirauhaan luoksensa kantoi.*

Hautaus toimitettu 10.3.2007 läheisten läsnäollessa. Kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Jorma Matias MONTONEN

s. 30.1.1925 Koivisto
k. 15.2.2007 Lahti

*Monet matkat yhdessä kuljettiin,
monet vaiheet yhdessä elettiin.
Olet muistoissani aina mun rinnallain.
Se on lohtuna surussain.*

Helena

Lämmöllä muistaen
Raimo, Hannele ja Julius
Tuire, Kari, Laura ja Taru
Tuula, Pekka, Veera, Iiris ja Katariina
Veikko, Anne ja Siiri

Siunaus toimitettu 3.3.2007 läheisten ja ystävien läsnäollessa.
Lämmin kiitos kaikille, jotka ottivat osaa suruumme.

Äitimme, mummumme,
isomummumme, tätimme

Hilja Siviä HOIKKALA

s. 14.8.1912 Koivisto
k. 7.3.2007 Perniö

*Sammui loiste silmien valon,
taukosi sykintä sydämen jalon,
herposi käsi auttava, antava,
rakkaus kaikkien kuormia kantava.
Herket hiljaiset jälkeesi jäivät,
kullaten muistojen kirkkaimmat päivät.*

Rakkaudella kiittäen - Kaipauksella muistaen
Tatu ja Hillka
Terhi, Pekka ja Oona
Tero, Sirkku ja Oliver
Kirsti ja Kari perheineen
Leena
Pekka ja Jukka perheineen
Sukulaiset ja ystävät

Rakkaamme on siunattu 18.3.2007 läheisten ja ystävien saattamana.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Sirkka Annikki KORHONEN

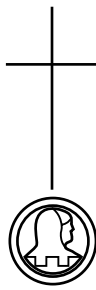
o.s. Maisala

s. 7.7.1928 Koivisto
k. 18.2.2007 Salo

Rakkaudella muistaen
Heikki ja Merja
Henri ja Päivi
sisar ja veli perheineen
muut sukulaiset ja tuttavat

*Kertokaa Karjalan kiittävät linnut
kumpuni kukille kuiskausta tää:
Vaikka polkuni kauaksi kotoa kulki,
Karjalan sineen sieluni jää.*

Siunaus toimitettu läheisten läsnäollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

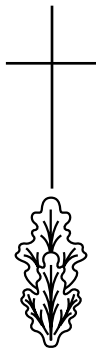
Maanviljelijä

Erkki Einar NIEMI

s. 17.11.1910 Koivisto, Humaljoki
k. 6.2.2007 PorvooLämmöllä muistaen
Sukulaiset ja ystävät

*On Jumalan kädessä
ihmisen tie,
hän matkamme määrää
ja kotihin vie.*

Siunaus toimitettu.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Helena HÄTÖNEN

o.s. Pulli

s. 22.1.1926 Koivisto
k. 2.2.2007 Helsinki

*Ken mittaisi kaiken tuskan sen,
jonka kärsit vaiti ja hymyillen.
Pois häipyi kaikki
kun uni vaan,
Jäit unta rauhaa nukkumaan.*

Kaipaamaan jäivät
Veikko
Jari ja Raili
Linda ja Thomas
Anne, Alwiina, Alexi
Tarja
Tua ja Janne
Niklas, Alex, Eljas
Jan ja Riitta, Tuomas, Tuulia
sisarukset perheineen
sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu.
Kiitos osanotosta.

– Puheenjohtajalt' iteltää –

Suomen Koivisto-seuran vuosikokous pidettiin 10.3.2007 Porvoossa Ravintola Iriksessä, joka on muutamana viime vuotena ollut kokouksen pitopaikka. Kokous sujui hyvässä ja rakentavassa hengessä. Turun ja ympäristön koivistolaiset esittivät lämminhenkistä ohjelmaa sekä laulujen että näytelmän muodossa. Rainer Tuuli hoiti kokouksen puheenjohtajan tehtävät tehokkaasti mutta ystävällisesti.

Seuran puheenjohtajana jatkaa allekirjoittanut ja varapuheenjohtajana Juha-Veikko Kurki. Kokouksen jälkeen seuran uusi johtokunta, joka sekin jatkaa lähes entisessä kokoonpanossa, valitsi sihteeriksi edelleen Marja-Leena Montosen sekä rahastonhoitajaksi Karjalan Tilikeskus Oy:n, jossa seuran asioita hoitaa Ulla-Maija Vitikainen.

Valittujen toimihenkilöiden puolesta esitän lämpimät kiitokset kokouksen osoittamasta luottamuksesta.

Kokouksen jälkeen nautittiin maistuva lounas ravintolassa.

Koska seuran taloudellinen tilanne on hyvä, sille on helppo perustaa vuoden 2007 toiminta, joista tärkein tapahtuma on jälleen seuran kesäjuhlat Helsingissä Munkkiniemen yhteiskoululla 28.-29.7.2007.

Vuoden 2008 kesäjuhla vietetään Porvoossa ja Turun seudun ja ympäristön koivistolaiset esittivät kutsun vuoden 2009 kesäjuhliin, jotka tapahtuvat Piikkiössä. Näin juhlien pitäminen on taattu kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

Kokouksen tauolla esitettiin allekirjoittaneelle kysymys, onko tarkoitus pitää vuosikokoukset aina Porvoossa. Tätähän ei ole missään päätetty. Porvoossa ja ravintola Iriksessä on muotoutunut jo tietty rutiini kokouksen järjestämisessä, joten sinne on helppo tulla. Kokouksen pitopaikaksi voidaan toki siitä huolimatta tutkia muitakin mahdollisuuksia, esimerkiksi Karjala-taltoa Helsingissä. Tätä tullaan selvittämään.

Johtokunta ja sen työvaliokunta ovat valmiita aloittamaan vuosikokouksen hyväksymän toimintasuunnitelman toteuttamisen.

Toivotan seuran jäsenille hyvää ja lämmintä kevättä.

Jarmo Ratia

Lempi Maria TÖLKKÖ

s. 16.4.1916 Koivistolla
k. 18.12.2006 TampereellaLämmöllä muistaen
Sisarusten lapset

*On lempeä levon maa,
unen kaarisilta
sinne johdattaa.
Niin turvaisaa on, Herra,
sinun rauhaas nukahtaa.*

Siunaus toimitettu lähimpien läsnäollessa.
Kiitos osanotosta.

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseitinä
- järjestää kotiseututilaisuuksi
- harjoittaa julkaisu toimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

Puheenjohtaja, Jarmo Ratia

Museokatu 24 A 20, 00100 Helsinki
puh. 09-447 748, 040-745 2627

Varapuheenjohtaja, Juha-Veikko Kurki

Koivistontie 2 C, 02140 Espoo
puh. 09-541 6751, 0400-601 838

Sihteerit, Marja-Leena Montonen

Susisuontie 36, 06200 Porvoo
puh. 019-668 811, 040-500 5026

varalla Riitta Nurmi, Porvoo

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Vitikainen
Ratakatu 47, 53100 Lranta p. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.

Pertonpolku 11, 48410 Kotka
puh. 05-228 5621

Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj

Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 09-455 0501

Jälkipolvitoimikunta, Hanna Silfver pj

Kalastajantie 7, 20780 Kaarina
puh. 02-243 2940

Hallituksen muut jäsenet:

Raimo Kyytsönen, Mäntsälä. 019-6872845
varalla Hannu Veijalainen, Lahti

Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174

varalla Airi Saarinen, Turku

Risto Kitula, Perniö. 02-735 4328

varalla Ahti Kaukiainen, Salo

Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752

varalla Pertti Hämäläinen, Espoo

Virpi Huhtanen, Espoo. 0440-501 806

varalla Risto Kaukiainen

Hanna Silfver, Kaarina. 02-243 2940

varalla Tuula Koppinen, Espoo

Tuula Raukola

varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:

Hallituksen pj. Sirpa Taskinen

Intiankatu 11, 00560 Helsinki

puh. 09-797 011

Säätiön asiamies Pertti Hoikkala

Vanha Veckjärventie 11, 06150

Porvoo

puh. 040-583 5397

www.koivistolaiset.net

Hilja Hoikkalan muistolle

net vaatteen juhlaan ja arkeen, sekä lapsille, naisille että miehille, ovat syntyneet Hiljan käten kautta. Monet ovat ne taidokkaat villasukat, jotka ovat lämmittäneet jalkojamme. Monet ovat ne matot, ryijyt ja pöytäliinat, joita tänään ihailemme, jotka hän on kutonut. Tämän kaiken hän teki maatalon töiden lisäksi. Kun lähisu- vussa tarvittiin lasten kaitsijaa tai talous- apua, oli Hilja aina valmiina auttamaan. Iltaisin hän lauloi uneen useammankin sukupolven lapset

Raimon lautaselle jäi hieman lientä. Hilja komensi tiukkaan sä- vyy- ” Ota lusikka ja syö kaikki pois. Meillä ei tuhleta”. Vieraamme ilme oli näkemisen arvoinen, mutta kiltisti hän totteli tuolloin 90 -vuotiasta Hiljaa.

Vielä 91 -vuotiaana Hilja keräsi Oulussa ollessamme musti- koita – aina ilman roskaa. Hänelle oli määritelty teiden rajaama alue, josta hän sai vapaasti noukkia. Kerran Hiljaa ei kuulunutkaan kotiin ja olin jo koiramme kanssa lähdössä etsimään, kun poliisiauto ajoi pihaan. Hän oli eksynyt, mutta onneksi löytänyt mökille, jossa oli ollut ihmisiä. Suuri naarmu poskessa, harhailemisesta väsyneenä Hilja toteaa: ” En mie mittää muut sure, mut ko marjat kaatu”. Tuona kesänä Hilja keräsi noin 50 litraa mustikoita.

Jokin aika sitten siivosimme vanhoja laatikoita, joiden kätöksistä paljastui kymmenien vuosien varrelta kerättyjä postikortteja. Veljen ja oman pojan kirjoittamat kortit maailman meriltä, vuosien varsilta, kertovat välittämistä. Selatessani äitienpäiväkortteja kymmenien vuosien ajalta tajusin, että Hilja ei ollut ainoastaan yhden pojan äiti, vaan hän antoi äidin rakkautta myös koko lähisu- vulle, myös minulle – miniän tapaiselle.

Kaikkien läheisten puolesta kiittäen rakasta äitiämme, mummuamme, isomummuamme, Hinnaa, Hilja- tätiä ja ystäväämme.

Hilkka Laikko

Hilja Hoikkala syntyi Koivistol- la Hoikkalan kylässä 14.8.1912 Vendla ja Aleksander Hoikkalan perheeseen. Veli Vilho Johannes oli syntynyt 1910. Aleksanterin toisesta avioliitosta syntyi vielä veli Lauri Pellervo 1917. Hiljan sukua isän puolelta on pystytty jäljittämään aina talollinen Antti Yrjönpoika Hoikkalaan, joka syn- tyi 1685 Koivistolla. Vilho veli ja Hiljan 1942 syntynyt poika Tatu ovat tehneet pitkän päivätyön me- rikapteeneina.

Hiljan ahkerat kädet olivat ai- na työn touhussa. Lukemattomat ovat ne Koiviston kansallispukuun puetut nuket, joiden puvut Hilja on tehnyt huolella pienimmänkin yksityiskohdan huomioiden. Mo-

lauksen: ”...tuolla keinnu pieni pursi, vasten tuulta ponnistaa...”. Joka ilta viimeisenä kuului vuo- teesta: ”Levolle laske luojani...”

Koivistolaisten Seuran ansio- merkki Hiljalle luovutettiin 1981 arvokkaasta työstä koivistolaisu- den hyväksi.

Meillä oli ilo elää hänen rin- nallaan viimeiset viisitoista vuotta. Lukuisat olivat ne sattumukset, joita näiden vuosien aikana ta- pahtui.

Hilja oli koko ikänsä tottunut elämään säästäväsesti – mitään ei heitetty hukkaan. Niinpä kerran meille tuli vieraisille kuusikym- pinen kaverimme, Raimo. Olin juuri laittanut kaalipataa, joten kutsuin myös hänet syömään.

Kotikylälleni, Römpötille

Muistan entisen Karjalan, hyvän muistan ihanan kotikylän sen valkean hiekkarannan ja lämpimät veet, Tuoksuvat lehdot ja harjanteet Läpi kylän kiemursi hiekkatie rantatie - se myös kirkolle vie

Oli sunnuntaiaamu, kesäisen lauha kirkkoon kutsui kellojen kumina, pauha. Jo saapuivat saarenkin serkut veneineen soutuun, huovaten läpi loiskivan veen sana kirkkoon kuulemaan ja lapset mukana, lasimaalauksia ihastelemaan

Niemen nokassa laiva huus' se oli tapahtuma, joka päivä uus' Satamassa miehet propseja lastas hikisin pinnoin ja työpäivä alkoi uus, ilolla ja täysin rinnoin - kokkapuheet leijui ja lensi ja kaiku vastas kunnes "kahvikaisa" pannunsa laiturille passas'

Kuului vasaran kalke - olihan "sotien väli" jälleerakennukseen ryhtyi kannaksen väki Kenyt usva leijui yllä maan - lämpisi sauna ja puhdas koti vuotti naapurin koira haukkui - oli paras lauantai jonka lapsen muistot tuotti

Kulunut on vuosikymmen - ehkä viisi niin harmaa on kylä - ei iloista ääntä voi miten aika kiisi! Nyt on siellä toinen käsky, mahti ei ole enää suomalainen tahti

Kirsti Laaksonen

In memoriam

Jorma Montonen 1925 – 2007

si vain puolisen vuotta Jormaa nuoremman sisarentyttären Hilkan lelun rikkoutuessa lei- kissä Jorma lohdutti: ”Älä itke Hilkka! Kyl' eno korjaa.”

Jormasta tuli- kin tekniikan mies. Talvisodan jälkeen hän jo 15-vuotiaana meni Turussa töihin ASA-radion upo- uuteen tehtaaseen. Siellä tehtiin myös KYYNEL-radioita yhteysradioiksi esim. kaukopartiomiehille.

Jorman elämä sai alkunsa Koiviston Kiiskilässä, jossa Adolf ja Eeva (os. Mannonen) Montosen perheeseen oli syntynyt jo kaksitoista lasta ennen kuopuksen maailmaan tuloa.

Jorman lapsuudelle elämä meren rannalla oli antoisaa. Lisäksi samassa taloudessa asui monta sukupolvea, mikä loi nykypäivään verrattuna rikkaan elinympäristön. Esimerkik-

Sitten työpaikaksi tuli Tolfan, jossa hän oppi sorvaamaan kranaat- tien ja pommien syyttimiä.

Vuonna 1942 Jorma siirtyi perheen mukana takaisin Kiiskilään maatöihin. Sieltä työ vei Viipurin Auto OY:n korjauspa- jalle Imatralle. Kohta tuli kutsu sotaväkeen. Vuoden 1944 torjun- tataisteluissa hän osallistui mm.

Viipurinlahden Teikarin saaren puolustamiseen. Kuultiin, että hän pääsi Teikarista uiden, haavoittunutta toveria vieden ja itse- kin jalkaan haavoittuneena.

Sodan päätyttyä Raumalle perustettiin Hollmingin telakka toimittamaan puisia sotakorva- uskuunareita Neuvostoliittoon. Jorma sai sieltä sorvaajan paikan ja aikaa myöten hänestä tuli työn- suunnittelija/urakkahinnoittelija. Oman konekorjaamon jälkeen Jormasta tuli Rauma-Repolan mekaanisen puuteollisuuden kor- jaamopuolen mestari. Täällä tuli opittua sahateollisuuden tekniik- kaa, josta sittemmin tuli hänen leipäpuunsa.

Alunperin Jormalla oli tar- koitus olla Raumalla vain lyhyen aikaa matkarahoja tienaamassa. Raumalla hän kuitenkin tapasi jo v. 1945 syyskesän tansseissa Soihutulan työväentalolla tulevan elämäkumppaninsa Helenan. Ja niin mies ankkuroitui Raumalle.

Vuonna 1968 perhe muutti

Lahden Mukkulaan. Jormasta tuli Plan-Sell yhtiön ylityönjohtaja. Ruotsalaiselta löytyi kesäpaikka, joka sai nimekseen ”Kiiskilä”. Hil- karin konepajan kautta hän siirtyi asennuspäälliköksi Sateko OY:ön Hyrylään.- V. 1979 Jorma perusti oman sahateollisuusalan firman nimeltään Sahalaitospalvelu.

Jäätyään eläkkeelle Jormalla oli aikaa paitsi perheelleen myös lau- luharrastukselle. Musiikkia rakas- tavana hänestä tuli Lahden Rinta- maveteraanien kuoron jäsen ja sen johtokunnan puheenjohtaja.

Kaunis muistotilaisuus pidettiin 3.3.2007 Lahden Sibeliusallossa.

Jatkosodan veteraani Jorma Montonen elää muistoissamme jämeränä ja sisukkaana sinival- koisena koivistolaisena. Musiikki, laulu, meri ja veneily olivat hänelle tärkeitä elämän mausteita.

Nyt hän purressaan lipuu ikuisuuden laineilla.

Ritva ja Timo Suominen
(Jorma oli Ritvan eno)

Ystävämme Herastuomari Veijo Hanttu on poissa

Suruviesti Veijo Hantun poisme- nosta tuli 20. tammikuuta. Veijo (Veissu) syntyi Aleksanteri ja Lee- na Hantun neljäntenä lapsena so- ta-aikana Vehkalahdella.

Aleksanteri ja Leena Hanttu olivat kotoisin Koiviston Keski- saaresta, Aleksanteri teki pitkän päivätyön poliisikonstaapelina Koivistolla sekä Haminassa.

Veissun työsaarka tapahtui ulko- maanliikenteen parissa ja suuntau- tuivat useasti menetetyt Karjalan alueelle. Karjala ja Koivisto olivat hänelle erittäin tärkeitä paikkoja ja hän oli joka kerta mukana Soukan suvun matkoilla niin Koivistol- la kuin muuallakin luovutetulla alueella. Tulevan kesän matkalle hän oli jo ilmoittautunut mukaan vaimonsa Tuulan kanssa. Veissun huumori olisi aina tarpeen.

Veijo Hanttu teki myöskin pit- kän päivätyön lautamiehenä kun- nan- ja kaupunginvaltuustossa, hal- lituksessa, sekä eri lautakunnissa.

Suremaan jäivät omaisten li- säksi matkatoverit.

Soukan sukuseuran puolesta
Aulis Soukka

Arkeologi tuntee myös nyky-Karjalan

Arkeologi Hannu Takala teki tutkimusryhmänsä kanssa 1998-2004 toistakymmentä pitkää tutkimusmatkaa luovutetun Karjalan alueelle. Esihistoriallisen tutkimustiedon ohella Takala keräsi retkillään paljon tietoa ja kokemuksia periferiaksi muuttuneesta nyky-Karjalasta. Niistä hän kirjoittaa juuri ilmestyneessä kirjassaan Kertomuksia Karjalan kaivauksilta.

Kaivaukset Suomen varhaisinta asutushistoriaa selittävästä löydöistä herättivät 2000-luvun alussa runsaasti huomiota julkisuudessa. Niiden tutkimustulokset on julkaistu Takalan 2005 ilmestyneessä väitöskirjassa sekä useissa muissa tieteellisissä artikkeleissa ja kokoomateoksissa.

Useat matkoista tutkimusryhmä teki hävitettyihin kyliin, umpeen kasvaneille Vuoksen rannoille ja sodan muistoja kantaviin erämaihin. Takalallekin paikkojen luonne ja salaisuudet aukesivat vasta vähitellen.

- Suomessa luovutettu Karjala ja Venäjä yleensä tunnetaan todella huonosti. Nykyaikaiset taas eivät juuri tunne alueen historiaa. Työ oli aikamoista palapeliä.

Vanhat karjalaiset apuna

Karjalassa ryhmä tarvitsi avukseen kokeneita kotiseutumatkalaisia ja paikallisia asukkaita. Takala kävi paljon myös pitäjaseurojen tilaisuuksissa ja haastatteli karjalaisia Suomessa. Lisäksi hän vertaili vanhoja ja uusia karttoja sekä muita kuvauksia tutkituilta alueilta.

Kenttätyötä oli noin viiden kymmenen kaudesta tutkimuksesta, mutta värikkäimmät muistot ovat tietenkin matkoilta.

- Näimme kahdeksan vuoden aikana myös aikamoisen muutoksen Venäjän nykyelämässä, ja halusin kirjata sen ylös, Takala kertoo.

Kirjoittamisen tukena Takalalla oli päiväkirjat, joiden tarkkuutta osa ryhmän jäsenistä välillä jopa naureskeli. Lisäksi mukana olleet eri alojen ammattilaiset dokumentoivat työtä ja vapaa-aikaa valokuviiin ja videolle. Kirjassa onkin valaisevia kuvia sekä itse työstä että Karjalan nykymaisemista.

Muuttuva nyky-Venäjä

Itse asiassa ensimmäiset kokemukset 1990-luvun lopun Venäjältä ovat nekin jo historiaa, joka olisi kohta unohtunut.

- Kävimme syrjäseuduilla, joissa arki on todella kovaa. Kannaksella vanhat taajamat ovat tyhjentymässä ja kaikki kynnelle kykenevät muuttavat Viipuriin tai mieluummin vielä Pietariin. Suomalaisesta kulttuurista ei ole käytännössä mitään jäljellä paikallisten ihmisten keskuudessa.

Kuvaava esimerkki kirjassa on kuvaus ja kuvasarja Aleksandra Kollontayn lapsuuden kesäkodin, Kuusaan hovin, kohtalosta Muolaassa. Vielä vuonna 2000 kohtalaisen ehjältä näyttänyt rakennus ryöstettiin ja hävitettiin muutamassa vuodessa. Lopullisesti rakennus tuhoutui tulipalossa kesällä 2006.

Takala ei kuitenkaan kokenut Venäjällä vain kurjuutta tai vaikeuksia. Matkojen myötä hän kertoo oppineensa arvostamaan luovaa ja elämästä nauttivaa venäläistä luonnetta. Myös kieli on tarttunut mukaan ja helpottanut huomattavasti työntekoa ja asioimista paikallisten ihmisten keskuudessa.

Tiedettä ja kotiseutuhenkä

Arkeologi Hannu Takala kiinnostui Karjalasta sekä omien juuriensa että tieteen kannalta. Takalan äiti on kotoisin Äyräpään Paakkolan kylästä, jonne tutkija teki ensimmäisen kotiseutumatkansa 1997. Takala on itse nykyisin Äyräpään pitäjaseuran puheenjohtaja ja tunnettu esitelmäsiisijä Karjala-aiheissa tilaisuuksissa.

Toinen kimmoke oli väitöskirja, jota Takala aloitteli 1990-luvulla Suomen varhaisimmasta asutuksesta. Tausta-aineistoon kuuluivat myös rajan taakse jääneen Karjalan vuosikymmenien takaiset löydöt, kuuluisimpana niistä Antrean verkkolöyö vuodelta 1915.

Kiinnostuksen heräämiseen vaikutti jopa Takalan työpaikka, Lahden kaupunginmuseo, joka jatkaa Viipurin museon perinteitä.

- Ymmärsin, että tässä on sarkaa kynnättävänä vaikka kuinka, kun alueen tutkimuksessa on melkein 60 vuoden tauko. Neuvostoaikana suomalaiset olivat mukana vain joissain yhteishankkeissa Viipurin ja Käsisalmen alueilla. Venäläisiä alue ei edes erityisemmin kiinnostanut, sillä se kertoo suomalaisten kansojen, ei slaavien juurista ja esihistoriasta.

Tutkimuksen uudelleen aloittaminen vaati pioneerihenkeä monella tasolla. Kirja kertoo mitä tieteen tekeminen kentällä hyvin usein on: loputonta odottelua raja-asemilla, nukkumista sääskiverkon alla hatarissa lautamökeissä ja sakoista tinkimistä palkanlisää

haluavan miliisin kanssa. ”Mieliala saattoi hyvin lyhyenä aikana vaihdella syvimmästä murheen alhosta lähes mielihyvän huippuun, riippuen siitä oliko havaintojen kohteena kyläkauppojen kulmilla notkuneet hampaattomat ja ruokkoamattomat juopot vaiko koskematon luonto. Jatkuvat mielialan muutokset tekivät matkoista myös poikkeuksellisen raskaita. Historia ja varsinkin sotahistoria ovat käsin kosketeltavalla tavalla läsnä koko ajan Karjalassa”, tutkija kirjoittaa esipuheessaan.

Takala kertoo jokaisen matkan jälkeen vannoneensa, ettei ikinä enää lähde takaisin. Syy ei ollut pelkästään venäläisissä olosuhteissa, vaan myös Suomen tiedepolitiikassa, joka tarjoaa tutkijoille rahoitusta kitsaasti ja vain pätkittäin.

Tieteellisesti matkat olivat menestys, sillä tutkimusryhmä onnistui kartoittamaan ja myös tutkimaan kymmeniä arkeologisia löytöjä, jotka muuttivat ratkaisevasti käsitystä Suomen varhaisimmas-

ta asutuksesta ja tänne muuttaneiden ihmisten alkukodista.

Ina Ruokolainen

Hannu Takala: Kertomuksia Karjalan kaivauksilta. Vuoksen Vartio 2007.

Kaivantokuvat Lahden kaupunginmuseon arkistosta
Lisätietoja:
Hannu Takala 050-559 4158

Muolaan Telkkälän kaivaus

Heinjoen Ahvenlammen kaivaus

Upotustaistelu Otavalan rannassa.

Siihe aikaa asuttii viel Koivistool. Penttilä kylä rannaas, Otavala pello kohal ol niemi, mitä sanottii Tattarmaa niemeeks.

Vissiin siin pelloos ol joskus kasvatettu tattari ja se pien niemi sen kohal ol nimetty sen mukkaa. Siihe nieme kohal, rantaa, olliit venäläiset sotilaat joskus Krimi sova aikaan kaivaneet pätkän juoksuhaudata.

Ei olt vissiinkää ves millokaa noust nii korkiaal, jot se ois kuopaast ranna puoleel heitetyt hiekat takasii kulettaant. Siin ne olliit ielleenkii. – Lieks siint kaivaukseest olt höil millokaa mittää hyötty. Olliikoha venäläiset sotilaat siint päässeet yhtää kertaa Enklanni sotalaivoist maal yrittävii merisotilaita ja venneitä ampumaa

Mää’ tiijä, hukkaa ol taitaant männä koko homma, ainakii höi kannaalt. Olliikoha Koivisto salmees siihe aikaa seilanneet laivat sinne yrittäneekää. Yks hyötty siint kaivaukseest kuitekii ol jäänt: Viel runsaat kaheksakymmäänt vuotta myöhemmi siint kaivetuust kuopaast nostetuul hiekkatörmääl kasvo vaapukkapensahii. Niis kypsy viist marjoist johtu, jot siin nieme käres käytti kova upotustaistelu. Monta laivaa siin taistelu tuoksinaas hajois palasiiks.

Mut niiko sanottu; niist vaapukoist se kaik johtu. Taisteluul ei olt monta silminäkijää. Ei muita, ko mie ja miu vanheemp veljein Eero. Tulha siihe sit myöhemmi, ko taistelu ol jo melkee laantuunt, mei mummo. Hää tul meitä etsimää,

ko meitä ei kohtuullisees ajas kottii kuuluunt. Myö oltii Eero kans lähetty jo aamuul johokii aikaa sinne Tattarmaa niemees pomimaa niitä vaapukkoii, mitä siin hiekkatörmääs oltii edellise päivä rantareisuul nähty olleen just kypsymääs. Pitih ne keritä pomimaa, enneko kukkaa muu niitä sielt keksiis.

No nii: Sil matkaalha myö siel oltii ja tultii siihe rantatörmääl. Molemmiil ol pien kori, mihi niitä vaapukkoii sit alettii poimimaa Ei niitä marji oltkaa nii pajo, ko meist ol näyttäänt. Kyllästyttämää koko homma käi, ko kori pohjaal ei näyttäänt paljo mittää tulla. Aurinko paisto lämpimääst. Myö mäntii rantakive pääl istumaa. Mite lieöö sormet männeet molemmiil nihi korrii iha niiko huomaamatta. Eikä siin kauvaa mänt, ko ne vähäset marjat tullit syötty.

Siin samas tuli katseltuu merita ja muutekii ympäriil. Meriveskö siihe rantaa ol joskus kulettaant pari tyhjää pulloo, vai oliko joku siihe unehuttaant eväspulloi. Siin ne nyt kummikii olliit iha niiko meitä varte jätetty. Työ vissi arvaatta, ettei siin kauva mänt, ko myö keksitti, mitä niil tehää: pullot puolillee vettä ja sit ne lensiit nii kauas merree, ko myö melkee vaa jaksettii heitt Siint se taistelu sit alko.

Oikiastaa se ol mei väline.

Miun ja miu veljein Eeron. Rannaas oli paljo sopiva kokosii veen pyöristämmii kivvii. Kilpaa niitä heittelemäl myö yritettii saaha osumaa. Niihä siin sit käi, Eeroha se pääs ensimmäiseeks huutamaa: - Mie osuin! Mie osuin. Sehä ol uotettaviiskii. Onha hää minnuu pari vuotta vanheemp ja jakso paremmi heittää. Mut eihä se kilpa siihe loppuunt. Kivet lensiit yhtä mittaa, nii kauva, ko toinekii pullo ol saant osuman ja upont. Sil kertaapääsini miekii huutamaa: - Mie osuin! Miekii osuin. Etpäs kerint molempiil upottaa!

Siiheks se lysti sit loppu.

Monta heittoa ja monta molskahusta siin tarvittii, enneko pullot olliit upoksiis. Jos joku ois sattuunt olemaa katselemaas ni hää ois varmaast luult jot siihe se loppu. Mut ei se loppuunt. Myöhä ei oltu ensimmäistä kertaa rannaas. Keksitti, et tehää kaisloist laivoi ja upotettaa niitä.

Rannaas ol paljo aineksii. Meri ol tuont, - mist lieneekää, - ei niitä näil rannoil kasvaant, - kiviuneita kaisloja ja ruokoi paksun kerroksen siihe rannaal. Ne olliit meil mitä parahii laivarakennustarpeita. Kaisloist sai sekä rungon, et seilit. Niitä senko katko sopiva pitusiiks pätkiiks ja sit ruokosäleil yhisteel ja sit pani viel yhen leviämmän suikaleen ruoteliiks, ni laiva ol taas valmis vesil laskuu.

Sit ko salme suult päi hiljaksee puhalleelt tuul ol vient laivan sopiva matka päähä, alko upottamises riemu uvestaa. Vähä ettäämmäälkii ehtiint laiva ainakii keinahteel, jos ei ain ihan ensimmäiseel kivel osumaa tultkaa.

Ei niitä tult Eeroolkaa. Muuteha meil ois mänt enemmä aikaa laivoi rakentamises ko upottamises. Se upottamine siin touhuus sentää mukavampaa ol.

Mut pääshä joku laiva joskus karkuukii, ko tuul kerkiis viijä enne osuma saamista nii ettääl, ettei mei ammuksent enää sinne ast yltäneet. Siinhä eii sit muu auttaant, ko upotukse, niiko karkuu päässee laiva sijal uutta tekemää. Sit ko ne olliit valmiit, ni ne pääsiit seilaamaa ja pommittajat taas kilpaa niitä upottammaa. Siin se aja kulumine pääs unohtummaa. Uusii ja uusii laivoi synty aina upotukse jälkee, eikä yhtää muistettu et ois aika kottiikii männä.

Taistelu jatku ja jatku.

Meteli ol vällei melkone ja riemukiljahukset äänekkää. Siint me mummokii huomais, mis myö oltii, ko hää tul meitä hakemaa, kunne meitä kottii tuljiois kuuluunt. Mei huuvoit ja kivvii molkahukset sinne kyl opastiit. Vaikkei hää naapurukylä asukkaan näitä rantoi hyväst tunteentkaa.

- Mis tei marjat on? Eiks ne korit oo jo vaik kui täynnää, ko näi kauva ootta matkaas olleet. Nyt sukkela kottii! Antakaa niijä kivvii heittelemine jo olla. Eiks teil nälkääkö oo tult, sano mummo ja hätisteel meitä lähtemää. Eihä siin mikkää auttaant. Mummo ois vällei antaa risu kans vauhtii jos ei myö siin paikaas ois toteltu.

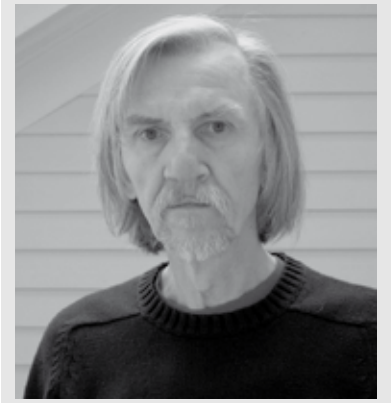
Ei se äitikkää meitä kovas torunt, vaik ei meil mittää marjoi olt. Enemmäkkii siint, ko eri tultu ajois syömää. Naureskeel vaa, ko mummo mei touhui hänel haasto. Oli se tapaus kyl jäänt hänel

mielee, ko hää sitä vuosii ja vuosikymmeniikii jälkee sitä usiampaa kertaa muisteel Siint se vissiinkii on nii hyväst miunkii muistiis. – Nyt sen tiijättä työkii.

Sinisen salmen rannalta
AaKoo Ensio

Tarkennuksia edellisen lehden kirjoitukseen.

Edellisessä lehdessä esitelty valokuvataiteilija Arno Rafael Minkkisen äiti oli Koivistolainen Alli Riitta Peussa. Isovanhemmat Aalto Peussa ja Ida Peussa o.s. Torkkeli.

Naisiakin oli talvikalassa

Kommentoisin helmikuun lehdessä olleeseen tarinaan vuoden 1932 maaliskuun alussa kalastajien “pakolliseen purjehdukseen” jäälaualla Tytärsaareen, josta heidät sitten tuotiin Hangon kautta kotiin Koivistolle ja muihin lähipitäjiin. Siinä tarinassa puhuttiin ainoastaan miehistä, mutta juuri edesmenneen äitini Hilma Heino ja muitakin sen saman kylän ja pitäjän naisia oli siellä kalastamassa, ei se pelkääntään miesten hommaa ollut, vaikka niin luulisi.

Terveisin Pirkko Heino Tampereelta.

Öljykuljetukset Primorskista hurjassa nousussa

Koiviston eli Primorskin öljysatama on alkuvuodesta nousut otsikoihin monta kertaa. Siitä on tullut Suomenlahden öljykuljetusten symboli.

Suomen ympäristökeskus on arvioinut Suomenlahden öljykuljetuksia vuoteen 2010 mennessä, ja nimenomaan Primorskin osuus näyttää suurenevan eniten. Venäläisistä ja kansainvälisistä lähteistä kerättyjen tietojen perusteella valtionyhtiö Transnefteprodukt olisi rakentamassa uutta öljyputkistoa, joka eri arvioiden mukaan toisi satamaan 25-50 miljoonaa tonnia lisää öljyä, avautuessaan 2008 jo 8,5 miljoonaa tonnia.

Uusien öljyputkien raken-

nushankkeiden takana on Venäjän ja Valko-Venäjän välinen kiista Valko-Venäjän läpi kulkevien putkien hallinnasta ja läpikulmaksuista. Venäjä haluaa siirtää mahdollisimman suuren osan kuljetuksista Suomenlahdelle Primorskin kautta.

Helsingin Sanomien 14.3.

julkaiseman kirjoituksen mukaan Primorskin nykyinen satama pystyy huolehtimaan myös suunnitellun öljymäärän lastauksista ja kuljetuksista. Arveluja sataman laajennushankkeista on kuitenkin jo esitetty julkisuudessa. Parhailaan on rakenteilla öljytuoteterminaali, joka valmistuu käyttöön

loppuvuodesta. Primorskissa toimivat sekä valtionyhtiö Transneft sekä Transnefteprodukt.

Öljysataman tuomat työpaikat ja satsaukset näkyvät joka tapauksessa jo Koivistolle rakennettavina uusina taloina. Mm. Penttilän rannassa oli syksyllä rakenteilla useita uusia hirsitaloja.

Oheiset öljytankkerit on kuvattu Penttilän rannasta.

Ina Ruokolainen

Kirjotuksi ja kuulumissii

Paljasjalan ajatuksia menneistä ja toiveita huomista

Aloitin juttuni kirjailija Katri Bergholmin ajatuksilla:

“Kodin henki velvoittavana perintönä, tosi miehekkyyden ihanne toteutettuna omassa elämässä, vastuu itsestä ja muista, siinä ne tienviitat, joita kodin tulee antaa pojilleen kun he lähtevät kotoa.”

Me koivistolaiset pojat, käykäämme omakohtaiseen puntarointiin kuinka olemme elämämme reivanneet ja minkälaisen tuloksen se on antanut. Uskoisin, että useampi meistä antaa täyden tuen kodin hengelle, missä luotiin meille perusarvot elämämme taipaleelle.

Koti ei ollut vain paikka missä asua, se on ollut ympäristö, missä meitä poikia on ymmärretty. Talo missä asuu ei aina merkitse kotia. Talossa voi olla juuri se vika, että kodin tunne puuttuu. Aleksis Kivi pukee ajatuksen syntymäko-

distu huumavaksi: “ei maassa eikä taivaassa ole paikkaa niin rakasta kuin se jossa synnyimme ja kasvoimme ja jonka tantereella pieninä piimäpartoina piehtaroimme”.

Syntymäkodit meiltä koiviston pojilta ryöstettiin. Onkohan ryöstäjän mieleen koskaan tullut ajatusta, miltä se meistä tuntui silloin ja miltä se meistä tuntuu vieläkin yli 60 vuoden jälkeen. Mieleemme saattaa nousta äidin silmien meren kimaltava katse kun hän toivotti hyvänyön toivituksen tai isän sierettyneiden käsi-

en karhea kosketus kun hän silitti pellavapäisiä poikia.

Mitenkä olemme onnistuneet toteuttamaan elämässämme vastuunkannon itsestä ja muista silloin kun elämä ja isänmaa sitä meiltä odotti. Ajanjakso jolloin jouduimme olemaan vetovastuussa omasta, naapurien ja koko Suomen kohtalosta ei ollut helppo.

Valoisaa tulevaisuuden kuvaa oli varsin vaikea tavoittaa, mutta usko paremmasta huomista antoi voimia kestää jopa ajoittain raadannaksi muodostuneen työnteon. Voidaan sanoa, että se ruumiillinen työ ja hien vuodatus, jota aikanamme useampi käsin tehtävä työ edellytti on tänä päivänä siirtynyt kokonaan koneiden tehtäväksi. Olemme kasvattaneet uuden sukupolven, osaavamman ja tehokkaamman jatkamaan kehitystä. Emmekö voi hyvällä syyllä katsoa toteutetuksi Bergholmin alussa mainitsemien kodin hengen velvoittavan perinnön.

Elämässä pitää olla unelmia ja toiveita. Niin kauan kun on elämää, niin kauan meidän pitää synnyttää unelmia ja pyrkiä niitä toteuttamaan. Meillä koivistolaisella senioritoimikunnalla on unelma, että voisimme yhdessä toteuttaa toimintaa joka varmaan on omiaan antamaan meille iloa ja virkeyttä vielä elämättömille elonpäivillemme. Toimikunta on tilannut Kristina Brahen 29.-30.5.2007, silloin tehdään risteily Kotka-Lappeenranta-Kotka. Unelmani on, että silloin alus täyttyy viimeistä paikkaa myöden koivistolaisista ja heidän ystävästään. Päätäkää omasta unelmasta, olkoon se osallistuminen risteilyyn.

Risteilyterveisin
Helge Teikari

A, Primorsk, Ah

Koko Yleisradion uutistoiminta, niin radiossa kuin TV:ssäkin on ryhtynyt käyttämään Primorsk nimeä Koivistosta puhuttaessa. Kysyttyäni asiasta, ja kysyin samalla miksi sitten puhutaan vaikkapa Kivennavasta, vastaus oli lakoninen. “Primorsk on ajan mittaan yleistynyt” Näin Yle ottaa kantaa luovutettuihin alueisiin ja niiden nimiin. Jos sanoisin pahasti, sanoisin häväistys. Harry Piela

Myytävänä Koiviston kansallispuku

Kansallispuvun koko 38. Puku on kuin uusi, sitä on käytetty vain kaksi kertaa.

Mari Villanen p. 09-603 257

HUUTOLAISIKS

(Pakkoo, pakkoo! 3)

Kiiskiläs jo ol lapsiil nimilappu pantu kaulaa riippumaa; osotekkii ol lappuu kirjotettu Pääteasema: Orives, Oripohja.

Säkkijärveel ko tultii seuraavaks (mis “lehmätiki kulkoot paljai jaloi!”) koulu osotettii meil yöpymispaikaks. Sielt Kierokyllää meit viemää jatkoit.

Nälkäsiil lapsille mie vellii keittänt oisi, Emäntä kysymää: “Onks teil kattilaa?” “Onha miul monellaisii täs purtiloi, mut hyö ei ossaa ko syyvää vaa”.

Talo navetas ol lehmii kyl montakkii mut maitoo meil ei olt höil antaa kuiteskaa. Separoitu maitokkii siel sioil syötettiin. Sain männä naapurii maitoo ostamaa.

Yks lautane jouti käyttöö kymmänää. Kuus lusikkaa ol siskool omast takkaa. Ees vattii ei talos joutant pesijöil; ilma pesemättä pit männä nukkumaa.

“Mitäs läksittä!” kaiku korviis meil viel, ko iltamyöhää jatkettiin taas matkaa, kuutamoyöön, kovaal pakkaseel, kymmeni kilometrii kohti Pulsa asemaa.

Ei kiirettä oo varmast Luoja luont, Piruha sen, Luoja levätes, tietystikkii keksi, mikkää kiirehä ei meil kellää ennää olt, Mut “Mitävast?”, mie mielessä vaa mieti.

“Miks ko mustalaisii meit näi kohellaa? Myöks se syyppää olla tähä talvikylmää sottaa? Päivätolkuul paikast toisee meit tääl kuletellaa. Eikä lapsiil ennää antaa oo ees leipäpallaa”.

“Ulos vaunuist kaik!” kuulu tyly komento. (Pulsa koittelemuksinne ol kauas taaks jäant jo.) Päivätolkuul ol matkattu. - Nyt yöselkää! Ohi Orivee ol juna ajant pitkääl, Mänttää.

“Että meit saa jättää tänne räntäsatteeseel Oriveelhä, meil sanottii, mei ol määrä päässä!” Kaik väsyneet olliit pimeää, korpivaellukse. “Takasii Oriveel saatta meijät työ täält viijjää”

Syyväksee myö jottai saatii Oripohjaas. Kuorma-auto lavaal sit pit noussa taas. “Ennää mahu ei mukkaa yhtäkkää! Täys o lava!” “Viel kaheksaskii, taik takasii seitsemä antakaa lasta!”

Längelmäe kouluul piettiin huutokauppaa: Kuka kenetkii halvaal haluais ottaa luoksee. Meit ko viistoist kuulu sammaa perreeseel, ja lapsii ko joukos paljo, meil ei löytynyt ottajaa.

Saiha seisovaalki laivaal lopult myötäne! ko yheksäs joulukuuta ajo koulu pihhaa naine. Hääl ol evakkoi tult kartanohhee hakemaa. Mies ko sovas ol, ol tarvis työvoimaa.

Paistaaha se päivä sentää risukassaaki, äitii ja siskoi kans jo miekii iloitsi. Mut ei pitäis ihmise yhtee illoo ihastuu, eikä yhtee pahhaa pitäis pahentuu.

Erehtyväine, saatii nähhä, o Eeva laps. Niiko ruko, minkä tuul pian lakasoo pois. Ol meijätkii lakastu kauas Karjalast. Kokkee satii: Vierahiil nyt eletti kartanoil.

Ko talvisota sytty ja lähetti ensimmäistä kertaa evakkoo, mei äit kirjottel muistii pienee mustakan-tisee vihkoo tapahtummii ja ommii tunteuksiaa matka varreelt. Tiijjää, millo häneel aikaa ol, lieks hää kirjottant öisi, ko lapset nukku. Täakii miu runnoi perustuu häne suorasanasee kertomaa.

Täs ei, niiko ei näis aikasemmiiskaa Pakkoo-runnois, oo olleskaa kerrottu siint, kui paljo hää, Impi Maria, kaipas Johannes-taa ja pelkäs häne puolest; hyöhä olliit viimeks nähneet kotoon Hyttöläs vaa pikahisest, ko isä ol käynt yöll puntikseel Saarepää patteriilt.

Martti Piela

SÄHKÖURAKOINTI KIIKKA & KONTTILA OY

PL 19 Susitie 12 PUH. 09-8624 2040
00581 HELSINKI 00800 HELSINKI FAX 09-8624 2050

Karjala-myymälä Karjala-tuotteiden erikoisliike
Tilaa ilmainen kuvastomme
Puh. 05-541 4650, Kauppakatu 41, Lappeenranta
www.kareliaklubi.com — kauppa@kareliaklubi.com.

MATKATOIMISTOPALVELUT RYHMILLE, TILAUSAJOT
PORNAISTEN MATKAILU OY
P. 019-664 7269, 0400-184 899 07170 PORNAINEN

Suomalaista puutavaraa
- tärkeintä on hyvä laatu,

HAVESA

HAMINAN VEISTOSAHA OY
HAVESA TIMBER OY

TANTTUTIE 6, 49460 HAMINA, Puh.: (05)7575 200, Fax.: (05) 7575 250
E-mail: havesa.timber@havesa.fi www.havesa.fi

Mainos ja tabloid -lehdet
painaa

**Lehtipaino Keskiuusimaa
Riihimäki**

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Viipurin - Koiviston matka 13. - 15. 7.

Majoitus Viipurissa hotelli Drusba. Koivistolla käynnit 14 pv Vasikkasaari - Partiala - Soukansaari.

Mukaan otetaan kaasugrilli ja kahvinkeitto tarvikkeet. Syöme saareissa myöskin hapanlohkoa. Luvat tulossa Pietarista, mukana iso ja pieni vene.

Bussi lähtee

Turku, linja-autoas. klo 10.10

Karhula, linja-a.as. klo 10.00

Hamina, linja-a.as. klo 11.15

Puutarhurintie 16 klo 11.30

Vaalimaa klo 12.15

Viipuri klo 15.00

Illalla yhteisruokailu, josta etukäteistilaushinta noin 10€.

Matkan hinta määräytyy lähtijöiden mukaan. Jos 20 lähtijää, joka on pienin määrä, niin n. 220€, johon sisältyy kuljetus Koivistolle, majoitus ja ryhmäviisumi, omalla viisumilla n. 185€. Veneestä ei maksua. Niille jotka eivät lähde saariin, bussi käytössä mantereella, siitä maksu kuljettajalle.

Ilmoittautuminen toukokuun loppuun mennessä Aulis Soukka 0400-412 650. Nimi, syntymäaika, passin numero ja mistä tulee kyytiin. Ota mukaan grillattavaa, sekä halukkuus yhteisruokailuun.

Koiviston senioreiden kesäristeily m/s Kristina Brahella 29.-30.5.2007

Lähtö Kotkan merisatamasta ti 29.5. klo 18.00

Tulo Lappeenrantaan ke 30.5. klo 8.00, lähtö klo 10.30

Paluu Kotkaan klo 23.00

Hinta 150 tai 170€

hytin tasosta riippuen.

Hintaan sisältyy ruokailut noutopöydästä, mahdollinen opastettu kierros Lappeenrannassa ja risteilyisännän järjestämä viihdeohjelma.

Matkustajilla pitää olla voimassa oleva passi. Ilmoittautumiset 10.4. mennessä

Paulalle p. 050-3847 792.

Ilmoittautumisen yhteydessä nimi, syntymäaika ja -paikka sekä kansalaisuus ja osallistuminen kuljetuksiin.

Kari Hämäläisen linja-autokuljetus Kotkaan reittiä: Järvenpää-Mäntsälä-Pornainen-Askola-Porvoo-Kotka.

Koiviston Senioreiden toimikunta:

Helge Teikari, Paula Hovi, Rainer Tuuli, Airi Saarinen ja Aarre Tölkki

Tääl' tapahtuu

Turun ja ympäristön Koivistolaiset

Koivistolaisten Kajuutassa, Itäpellontie 2 Turku kokoonnutaan seuraavasti:

2.4. naisten piiri klo 13

- Laser-esittely (Anna Relanto)

17.4. Kajuuttailta klo 17

- kyläesittelyssä Alvatti, Keskiisaari

30.4. Vapun vastaanottajaiset klo 17 -

rentouttavan ohjelman lisäksi unautitaan maukas iltapala

Jaalamiehet torstaisin klo 14

Tervetuloo mukkaa!

Johtokunta

Römpötiläiset

Perinteinen kevättapaaminen Riihimäen asemaravintolassa lauantaina 28.4.2007 alk. klo 13.00 haastelun, arpajaisten sekä hyvän ruoan merkeissä.

Ilmoitathan tulostasi 21.4.2007 mennessä

Tuulalle puh. 044-5228098

Tervetuloa

Perniön ja ympäristön Koivisto-kerhon

VUOSIKOKOUS pidetään

sunnuntaina 15.4.2007 klo 14.00

Markku Kitulalla Perniössä.

Tervetuloa!

Johtokunta

Härkälän kylän matka

HÄRKÄLÄÄN PÖNNIN RANNALLE 13. - 15.7.2007

Ohjelmassa mm. iltapäivä Koivistolla ja päivä Pönnin rannalla sekä käyti Viipurin torilla ja Karusellissa.

Lähtö Helsingistä; yöpymiset Johanneksessa.

Hinta 245 €

Ilmoittautumiset

Kata Aaltonen, kata@fi.ibm.com tai puh. iltaisin 09-4524 375

Kari Hämäläinen, Pornaisten matkailu, puh. 019- 664 7269

Tervetuloa

Härkälän kylätoimikunta

Rautaselaiset

Meillä olisi tilaisuus osallistua kotiseutumatkalle Kari Hämäläisen järjestämän keltaisen rykmentin retken mukana 29.-31.5.2007

Matkan hinta 275€henkilö, sisältäen kuljetuksen omalla bussilla, 2 hotelliyöpymistä Terijoella hotelli Baltiatsissa ja ateriat. Lisäksi paljon muuta ohjelmaa.

Viisumeja varten valokopio 2 viikkoa ennen matkaa.

Tiedustelut ja alustavat ilmoittautumiset:

Esko Kaukiainen 0400-800 752

Tauno Tetri 050-5334 319

Koivisto-tuotteet

Servetit, sininen ja valkoinen ruokailu 7€ ja kahvi 6€

Koivistotuotteiden tilauksia ottaa vastaan Suomen Koivisto-Seura r.y:n Sihteeri, Marja-Leena Montonen Susisuontie 36, 06200 Porvoo. puh. 019-668 811, 040-500 5026

LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKILPAILU

Koivisto-juhlilla Helsingissä 28. - 29.7.2007

Sarjat: 1 - 6-vuotiaat, 7 - 11-vuotiaat ja 12 - 17-vuotiaat

Aiheet ovat kaikille sarjoille samat:

Kevät: Kevätauringossa

Kesä: Kesäisellä rannalla

Syysy: Syysmyrskyssä

Talvi: Talvisessa metsässä

Töiden tekotapa on vapaa. Kukin osallistuja voi lähettää kilpailuun 3 työtä.

Vain annettujen aiheiden mukaiset työt ovat mukana kilpailussa. Töiden tulee olla Helsingissä perjantaina 27.7. kello 16.00 mennessä. Jos töiden palautusta toivotaan postitse, mukaan tulee laittaa osoitteella ja postimerkillä varustettu kirjekuori.

Postissa tulevat työt voi lähettää osoitteeseen:

Leena Airaksinen Metsäpirtint. 10 A 1, 02130 Espoo

Voittajat palkitaan näyttelyjen avajaisissa lauantaina.

KUTSU TAIDENÄYTTELYYN!

Kaikki koivistolaiset taiteilijat ja taiteenharrastajat ovat tervetulleita asettamaan töitään näyttelylle

Koivisto-juhlille Helsinkiin 28. - 29.7. 2007

Jokainen näyttelyasettaja voi tuoda näyttelyyn 3 työtään.

Töiden tulee olla Helsingissä Munkkiniemen yhteiskoululla perjantaina 27.7. klo 16.00.

Tilantarpeen kartoittamiseksi tarvitsemme ennakkotietoa töiden määrästä. Osallistumisesta voi ilmoittaa Leena Airaksiselle kesäkuun alkuun mennessä: Leena Airaksinen Metsäpirtint. 10 A 1, 02130 Espoo. p. 050-5481601

Lähetettävät työt postitetaan yllä olevaan osoitteeseen.

VALOKUVAUSTA LAPSILLE JA NUORILLE!

Viime kesän Koivisto-juhlilla oli ensimmäisen kerran esillä lasten ottamia valokuvia.

Taidetoimikunta järjestää tänäkin vuonna valokuvaustehtävän lapsille.

Lapset halutaan kuvaamaan jotain koivistolaisuuteen liittyvää aiheella "Tää on Koivistolta".

Kuvata voi mummoja ja vaareja tai Koivistolta peräisin olevia tavaroita: vaatteita, leluja, astioita, koriste-esineitä, kirjoja tms. muis-tojuttuja koivistolaisista juurista.

Kuvat voivat olla hauskoja ja hassuja tai hienoja ja arvokkaita. Kuvissa voi olla esineiden lisäksi ihmisiä tai ihmisten lisäksi esineitä. Jokaiseen kuvaan tulee liittää pieni selostus siitä, mistä kuvassa on kyse sekä kuvaajan tiedot.

Osallistua voivat kaikki alle 18-vuotiaat.

Kuvat voivat olla värikuvia tai mustavalkoisia. Kuvat lähetetään paperimuodossa ja A5 kokoisina (15 x 21cm) Leena Airaksiselle osoitteeseen Metsäpirtint. 10 A 1, 02130 Espoo, heinäkuun 15. päivään mennessä.

Saapuneet kuvat asetetaan näyttelylle Lasten ja nuorten kuvataidekilpailun yhteyteen.

Mikäli kuvat halutaan palautettavaksi postitse, mukaan tulee liittää osoitteella postimerkillä varustettu kirjekuori

Kaikki innolla valokuvaamaan!

Taidetoimikunta